

NOCTUAE—Nachtvlinders.

Acronycta auricoma F.

Zwart, met rosachtige, geel behaarde wratjes.
Bessenstruiken — Sleedoorn.

Acronycta rumicis L.

Bruin met rijen lichtroode, tamelijk dik behaarde knob-
beltjes. Aan beide zijden der rug eene rij witte, zwart-
gezoomde schuine haarvlekken. Over de pooten eene geelwitte,
roodgeklepte langsstreep.

Zuring — Populieren — Wilgen — Eiken — Kool — Grassen — Berken —
Elzen.

Cymatophora Or F.

Licht- of geelgroen met bruinrooden kop.

Populieren: Zilverpopulier — Klaterpopulier — Eiken (*zeldzaam*).

Cymatophora octo-esima HB.

Melkweit met iets donkerder rugstreep. Bruingele kop
en zwarte bek.

Populieren.

Calophasia linariae. W. V.

Parelwit met gele langsstrepen. Zwarte vlekken op den
rug en zwarte stippen op de zijden.

Kruipend-Vlas.

Agrotis plecta L.

Zie April.

Diloba caeruleocephala L.

Zie Lente.

Catocala nupta ESP.

Zie Mei.

Euclidia glyphica L.

Zie Mei.

Cucullia verbasci L.

Zie Mei.

Naenia typica L.

Zie Mei.

GEOMETRIDAE—Spanrupsvlinders.

Fidonia wavarica L.

Blauwgroen met eene witgezoomde, donkere rugstreep.
Eene hooggele zijdestreep en verheven zwarte stippen.

Bessenstruiken: Aalbessen — Kruisbessen (in de onrijpe vruchten).

Biston pilosaria W. V.

Groen- of geelbruin met zwarte strepen en vlekken.
Ooftboomen — en and. Loofhout.

Himera pennaria L.

Zie Mei.

Boarmia lichenaria W. V.

Zie Mei.

Melrocampa margaritaria L.

Zie Mei.

Acidalia brumata L.

Zie Mei.

TIDDO-FOLMER.

(Wordt vervolgd.)

Vragen en Korte Mededeelingen.

Een vriendelijk verzoek.

Iedereen kent zeker de zoogenaamde *bonte*, meestal
geel of wit en groen gevlekte bladeren, die bij vele
onzer sierplanten een zoo groote rol spelen. Niet
zelden worden die ook bij enkele exemplaren in
't wild aangetroffen.

Reeds sedert eenigen tijd is de ondergeteekende
 bezig met het verzamelen van gegevens voor een
nadere studie van dit verschijnsel, en richt nu tot
allen, die gewoon zijn, in de natuur rond te zien,
het vriendelijk verzoek om, indien zij op hun wan-
delingen een wilde plant met een of meer bonte
bladeren mochten aantreffen, hem die, liefst in ver-
schen toestand en zoo mogelijk met wortel en al,
maar des noods ook gedroogd, te willen toezenden.

Bij-gevoegde aantekeningen omtrent standplaats,
aantal exemplaren, grondsoort, herhaling van 't ver-
schijnsel in opvolgende jaren, enz. zijn ook zeer
welkom.

DR. H. W. HEINSIUS.

's-Hertogenbosch, Mei 1897.

Over het broeden van den sprinkhaan-rietzanger
in onze duinen.

Schlegel zegt van den sprinkhaan-rietzanger, dat hij in
onze duinen broedt, maar ik heb nog van geen enkele vast
geconstateerde waarneming daaromtrent gehoord. Misschien
wil de Redactie wel zoo goed zijn, eens mede te deelen,
wat haar over deze zaak bekend is. Ik wilde hier nu mijne
eigen waarnemingen mededeelen, die zich echter tot ééne,
enkele beperken.

In Mei '91 vond ik hier in de omstreken — het was in

de duinen bij den Watertoren — een nest, dat mij in eene
soort vogelkundige extase bracht. „De vogels van Neder-
land” was toen het boek (ik was toen 13 jaar), waar ik al
mijne ornithologische kennis uitputte, en onmiddellijk her-
innerde ik mij de beschrijving van het nest van Calamo-
herpe locustella: het nest bevindt zich op, of zelfs gedeel-
telijk in den grond, is van binnen met vederen belegd en
bevat 6 witte, met rood gevlekte eitjes. Op dien leeftijd is
men licht geneigd, gewichtige ontdekkingen aan te nemen,
en het stond dan ook oogenblikkelijk bij mij vast, dat ik
hier met een nest van *C. locustella* te doen had. Het paste
geheel op Schlegel's beschrijving en bevatte één eitje. Vol
geestdrift ging ik er 5 dagen later weer heen. Het aantal
eieren was tot 6 geklommen, maar toen bleek het niets
anders dan een gewoon Tjif-tjafnest te zijn. Het eerste
eitje was anders gevlekt dan de 5 andere, ook had ik toen
nog nooit een echt ei van den sprinkhaan-rietzanger gezien,
waardoor mijne dwaling wel verklaarbaar was. Eén ei, dat
ik als eene soort van vergoeding voor de teleurstelling,
uit het nest nam, bevindt zich nog in mijn verzameling,
als eene aardige herinnering aan dien Zaterdagmiddag.

Het eenige geval, dat wijzen kon op het broeden van
dezen rietzanger in onze duinen, is mij overkomen 30 April
1893. Ik liep over het toen nog veel slechter dan tegen-
woordig begaanbare pad langs het aanvoerkanal van den
Watertoren. Rechts voerde een steile helling naar beneden,
naar het heldere duinwater, links strekte zich de dennen-
aanplantingen uit, met golvende duinreien tot achtergrond.
Tapuiten vlogen met korte vleugelslagen voor mij uit, witte
kwikstaarten zetten zich op het ijzerdraad rechts, uit de
dennenboschjes klonk een mengeling van allerlei geluiden:
grasmusch, fitis en paapje hadden daar het hoogste
woord. Boven al dat gewoel kliefde de leeuwerik de blauwe
lentelucht en onafgebroken klonken zijne trillers naar om-
laag. Om het koor der duinvogels te volmaken, hoorde ik
nu en dan van uit de duinen de fluitende stem van een
wulp en eenige zilvermeeuwen kwamen mij van hunne
broedplaatsen, waar zij het geheele jaar blijven, reeds te
gemoet, met statigen vleugelslag in hun luchtrijk rond-
zwevend.

Ik liep, zonder op al die bekende geluiden acht te slaan,
met de oogen op de wagensporen in het mulle zand geves-
tigd, om eene rijke buit aan kevers te maken, toen ik
plotseling voor mij in het wagenspoor een vogeltje zag,
dat vergeefsche moeite deed om weg te vliegen, het sloeg

met de vleugels, maar kon zich niet oprichten, en nog maar zeer gebrekkig loopen. Toen ik het opnam, zag ik, dat het een sprinkhaan-rietzanger was. Het voorkomen van dezen vogel op dien tijd in onze duinen, duidt met vrij groote zekerheid op zijn broeden aldaar. Hoe het zij, ik nam het dier mede naar huis, maar den volgenden dag was het dood. Ik liet het opzetten, maar tot mijn spijt bij eenen onhandigen preparateur, die het dier geheel verknoeide.

Dit is het eenige geval, dat mij bekend is. Gaarne zou ik over deze duistere zaak iets van de Redactie hooren,

Den Haag.

P. FESCH.

Zoo heel erg duister is deze zaak toch niet. U hebt de Sprinkhaan-Rietzanger bij 's Gravenhage gezien; ik heb hem gevonden onder Vogelenzang, bij Velzen, Castricum en bij Bergen, volgens Schlegel is hij om Haarlem bekend genoeg, om er daar een volksnaam op na te houden: hij wordt daar Stapel genoemd. Ook tusschen Beek en Loerbeek en in de buurt van Deutichem heb ik verleden zomer een paar allerliefste families ervan met jongen erbij kunnen waarnemen. Ook elders in Gelderland en ook in Brabant komt hij tamelijk veel voor; altijd op heidegrond, waarom Keulemans hem dan ook in zijn boek onder de naam „heidezanger” ten tooneele voert. Want met *riet* heeft hij weinig uit te staan daar hij bij voorkeur op droge plaatsen nestelt. Ik zou er haast een weddenschap op durven aangaan, dat hij dit jaar ook in 't Utrechtsche gevonden zal worden, waaruit dan blijken zal, dat dit prachtige vogeltje gelukkig ook al weer niet zoo zeldzaam is, als de boeken wel gelieven te vertellen.

J. P. T.

Een vragenlijstje.

Geachte Redactie,

Daar u zoo vele vragen in uw tijdschrift beantwoord hebt, heb ik hoop, ook op de mijne een antwoord te ontvangen. Er zijn er meer dan een, want telkens, stelde ik het uit, en zoo kwamen er hoe langer hoe meer. Als ik nog langer wacht, worden ze ontelbaar; zij zijn de volgende:

1. Is kroos altijd groen? In de omstreken van Utrecht zijn zooveel roode slooten, of komt dit door andere plantjes?

2. 's Winters en in den kersentijd zijn hier veel Vlaamsche gaaien, die van voren rood zijn, met blauw en wit gekleurde vleugels en een ronden roodbruinen kop. Ze lijken in hunne bewegingen veel op eksters. Ik dacht dat de woorden: scholekster dezelfde vogel in Noord-Holland en meerkol in 't Betuwsch aanduidde en dat Vlaamsche gaai de algemeene naam was. Maar in den Dierentuin te Rotterdam zag ik onder den naam scholeksters of Vl. gaai geheel andere vogels, veel minder mooi. Hoe kan dat?

3. Wat is de geleerde naam voor „bouwman,” een aardig slank, grijs vogeltje, dat een beetje op een musch lijkt, met bruine smalle strepen op de vleugels en aan zijn keeltje; hij heeft verleden jaar een nest bij ons huis gebouwd: zijn eitjes, ten getale van vier zijn vuilrood gespikkeld; er kwamen slechts twee jongen groot. Het zijn erg zenuwachtige vogels, maar ze zingen, geloof ik, niet. Hier in de Betuwe noemt men ze „bouwmannetjes.”

4. Ik zou wel eens den naam willen weten van die lichtgrijze vogeltjes met zwartpaarsen kop, en twee breede strepen van dezelfde kleur die aan weerszijden van hun hals beginnen en bij hun staart samenloopen. Het grijs is tusschen die twee strepen donkerder dan dat op hun borstje. Hun staart is nogal lang en bewegelijk en de heele vogel tamelijk lang en groot. Laatst zagen we ze hier, twee bij elkander, ze zijn zeer gracieus en heel mooi vind ik.

5. Is kantvrucht *specularia speculum* DC en spiegelvormend klokje *campanula speculum* de naam van dezelfde bloem? Den eersten vond ik in Bos en den tweeden in de Flora Batava III, maar de beschrijving in het eerste komt precies met het plaatje in het tweede overeen. Hier heb ik ze wel eens gevonden.

6. Wat is nevensgaande bloem? Ik heb hem maar op ééne plaats gevonden, nl. tusschen Halle bij Zelhem en Hengelo bij Vorden in den Achterhoek, op een hoopje bij elkaar aan een kant van den zandweg. Is het misschien *Parnassia palustris*?

7. En wat is eindelijk nevensgaand gras, dat ik hier gevonden heb?

Ik zie al met verlangen uit op een antwoord in *De Levende Natuur*.

Hoogachtend

D. S. v. d. BERGH.

P.S. Hoe heeten die meezen met lichtblauwe kopjes en ruggen?

Kroos wordt wel dikwijls rood, maar ik denk, dat, wat u bij Utrecht gezien hebt, een ander plantje is en wel *Azolla carolinensis*, ook wel bekend als „rood kroos”. Zooals u uit de naam kunt opmaken, is dit plantje, dat tusschen twee haakjes in 't geheel niet tot de familie der kroosachtigen (*Lemnaceae*), maar tot de orde der Watervarens behoort, eigenlijk uit Amerika afkomstig. 't Is net als de Waterpest, waar u wel eens van gehoord hebt, een vluchteling uit plantentuinen en op zijn minst even lastig, maar met dat al een magnifiek plantje voor 't aquarium.

Met meerkol en Vlaamsche gaai wordt dezelfde eksterachtige vogel bedoeld (*Garrulus glandarius*), maar de scholekster (*Haematopus ostralegus*) is een heel andere vogel, die tot de waadvogels behoort en bij u in de buurt wel zelden of nooit zal voorkomen.

De „geleerde” naam voor bouwmannetje is *Motacilla alba*, meer bekend als kwikstaartje. Maar uw beschrijving klopt niet erg met het fraaie uiterlijk van 't welbekend bonte vogeltje.

De vogel van vraag vier kon wel een klauwier wezen, maar ik kan me die strepen nog niet goed voorstellen.

Sp. *Speculum* is dezelfde plant als *Campanula speculum*, de eerste naam is van Decandolle, de tweede van Linnaeus afkomstig.

Het gedroogde bloempje is *Parnassia* en het gras is geen gras, maar een Bloembies, *Juncus effusus*, en uw meezen zijn pimpelmeezen.

J. P. T.

Vanessa Atalanta.

In afl. 6, blz. 116 eerste jaargang *De Levende Natuur* werd een vraag gedaan over de zeldzaamheid van *Vanessa Atalanta* met een witte stip in den rooden band. M.i. zijn ze niet zoo zeldzaam, daar bij $\pm \frac{1}{2}$ van mijne admiraalvlinders de witte stip aanwezig is; dit heb ik uit mijne vlinders en die van anderen opgemaakt. Ik weet echter geen afzonderlijken wetenschappelijken naam.

Delft.

HENRI TUTEIN-NOLTHENIUS.

Voorwerpen op Spiritus.

Dezer dagen las ik in *De Levende Natuur* het opstel van den Heer Jaspers getiteld „Voorwerpen op Spiritus.”

Hoe goed de methode, om vuile of gekleurde spiritus helder te maken, door den schrijver aan de hand gedaan, ook moge zijn, toch is ze, dunkt me, voor verbetering vatbaar; want ze heeft dit groote nadeel, dat ze veel spiritus doet verloren gaan.

Inmers zal deze goed helder voor den dag komen, dan moet het filtreren uiterst langzaam geschieden en hierbij is niet te vermijden, dat een aanzienlijk deel de gelegenheid gelaten wordt om te verdampen.

Om dit te voorkomen, handel ik daarom gewoonlijk op de volgende wijs.

Ik doe in een glazen kolf of groote flesch vrij veel zeer fijne beenderenkool, giet hierop den te zuiveren spiritus, sluit den houder goed met een kurk af en laat hem eenigen tijd staan, doch schud den inhoud dagelijks af en toe goed door een.

Om dit doorschudden niet te vergeten, plaats ik den houder op een plek, die hem mij herhaaldelijk in 't oog doet vallen.

Na enkele dagen giet ik den spiritus, na goed bezonken te zijn, voorzichtig af in een trechter met papierfilter, gedeekt met een glasplaat.

Winschoten.

W. W. SCHIPPER.

Een zeldzame vogel?

U zoudt mij zeer verplichten door in *De Levende Natuur* zoo mogelijk den naam op te geven van 't hieronder beschreven exemplaar uit de vogelwereld, dat hier te Oudenbosch dood gevonden is.

Watervogel: scheen kaal, pooten met gelobde zwemvliezen